

Eiztaria ta deabrua

Buztintza'tar Errose'k eginda, ta Kerexeta'tar Jaime'ren ardurapean argitaratuta.

Igande goiz baten, Atxurkulu basetxeko gizona, goizean-goiz mezea entzunda, iskillu edo eskopeta bat sorbaldan dingilizka ebala, basora txoritan joan zan.

Egun guztian basorik-baso ta mendirik-mendi txori billa ibillita gero, arri-mokil baten ganean atsedena artzen jarri zan.

Arrausika ta lo-zorian egoala, inguruko landatxoan asto aundi bat bedar guria jaten ziarduala ikusi eban. Eta eiztaria, begi ta belarri, asto baltzari adi-adi jarri yakon. "Onako zoririk orraitino!... —iñoan—. Orra, etxera geiago nekatu bagarik joateko aukera ederra nun daukadan bertan!"

Eta ori esanda, beste bagarik, astoari bizkarrera saltu egin eutsan; eta aren ganean patxaraz-patxaraz jesarrita, astoari deadar aundiz esan eutsan:

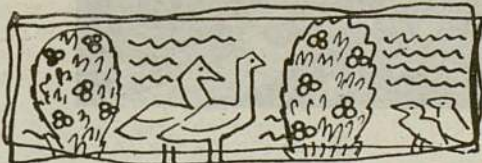
—Arre, arre, astoa; orain lan eta gero lastoa...

Ori entzunikoan, asto baltzak be berba egin eban:

Basoa-gora, mendia-beera, sasitza-zear labar-ertzera... Arre, demoniñua!

Eta geiago bagarik, asto baltzak gure gizona, ikotika ta abiada baten, baso ta mendirik-mendi bildurgarriro erabilli eban.

Alako baten, labar aundi baten txuntxurrera eldu ziran; eta, orduan, astoak, bizkar-ganean eukan gizona, labar-erpiñetik beera jaurti nai izan eban.

Baiña, bere asmo okerra ezetara be ezin bete izan eban, indar miragarri batek bere lau anka eutsiten eutselako.

Barrero be, astoak, bere atzeko anka labar-erpiñeko zuloan sartuta ebazala, aurreko anka biak burua labarra-beera ipiñita, eiztaria bere bizkarretik jaurtiteko alegiñak egin ebazan. Neke ta alegin guztiak alper-alpe-

rrik, baiña... Gizona ezetara be ezin kendu izan eban.

Orretan, elizatzoko txiliñak ots berezia egin eban, esanez:

—Txarri demoniño! Gaur mezea entzun daualako, gatzik ezin egin oraitino! Ire txarrerako ta gizonaren onerako egiten yoat nik "din-dan"!

Eta elizatzoko txiliñak "din-dan, din-dan" eten bagarik joteari ekin eutsan.

Orduan, astoak, gatzik ezin egin eutsala igarri ebanean, anka-urtika ta ikotika asita, bizkar-ganeko gizona bide-ertzeko landa bedartsura amorru aundiz jaurti eban; eta ori eginda, astoa bera, arrantzaka ta apatxoska, labarra-beera su ta gar joan zan.

Bitartean, eiztariak, landako bedartzan, txori-abesti ederren artean, lo gozozoa egin eban.

Aitaturiko asto baltza, deabrua izan eiztan.

* * *

Beste domeka baten be, arratsalde, Atxurkulu'ko gizona ber-bera, Agurtza edo Errosario deuna otoitz eginda gero, basora txori-billa ta erbitara joan zan. Eta

gure gizonak, basoan sartu zanezko, bere inguruan erbi pilloak saltoka ta ikotika ikusi ebazan. Eiztariaren poza! "Au dot au... onakorik ikusteko be! —iñoan pozez beterik—. Daunbada batz amar bat ardura bagarik il daitekezak-eta!..."

Eta ori esanda, daunbada bat jaurti ondoren, amar erbi beingoan eskuratu ebazan. Orduan, eiztaria ezi-

bitsetan jarri zan. Alako eizarik bere bizian ez eban egin. Eta erbi-txorta ederra eskuetan ebala, illuntzean, etxerako bidean, pozez beterik jarri zan. Eta ibilli ta ibilli eginda, bide-erdian gaba egin yakon.

Alako baten, Oxin-baltzaingurura eldu zan. Eta Oxin-baltza'ko ur-ertzean, illargiaren argitan, oillar gorri-go-

Onetan, baiña, Oxin-baltza-barrutik ots ikaragarri bat, deadar aundi bat urten zan:

—Ori or dagoan ori be, ekarri egiztak ona! —esan eban ur barruko otsak.

Deadar ori entzun ordukoxe, ur-ertzeko oillarrak kukurruku zolia egiñaz, esan eban:

—Ez, gaur ez: Errosarioa ondo esan dabelako, orren ondora eltzeko be eskubiderik ez yaukat-eta...

Orretan, oillar gorria, beste kukurruku zoli batzuk aizetan itzita, ego-ots aundiak egiñaz, Oxin-baltza'ren barruan sartu zan.

Berba ta ots arekaz, Atxurkulu'ko gizona estutu ta larritu egin zan. Eta erbi-txorta eskuetan eta iskillu edo eskopetea sorbaldatik ebala, etxerako bidean "Aitarenka" baten jarri zan.

Ur-ertzeko oillar gorria be, deabrua izan eiztan. Eta deabru arek, eiztaria basora Errosario dauna otoitz eginda joan zalako, ezin eroan izan ei-eban beragaz...

ABADEA NAZ

Abadea naz, abade legez
Itz egin bearra dogu;
Orretarako filosofi ta
Teolojia badogu.
Egia beti danen gañetik,
Ori da gure alburu,
Kriston ordezeko egizko artzai
Zuzenak izan naibogu.

Egi aldezeko jokabideak
Erria dau zuzenduten
Abade onak alderdi ori
Ondo dabie ikusten.
Arazu ortan gabiltzazanak
"Pacem in terris" azaltzen
Emen gabillez erririk-erri
Aize freskua artuten.

Abade onak gazte artian
Dauka lanik ederrena
Egi-bidea ondo erakutsi
Sendotu euren barrena.
Gizon-legea indartuteko
Ori dogu bearrena
Baiña orretan gabiltzazanak
Dogu izenik txarrena.

Gaztedi ona daukagu, baiña
Ondo bear dogu azi,
Nundik ta nora zelan jokatu
Egizko bidean ezi.

Erria zelan zaindu bear dan
Egin bear dau ikasi,
Au egiteko eskubiderik
Guk ez al dogu merezi?

Gure erria gura badogu
Siñismenean sendotu
Gazteak gizon ataratea
Egin bear dogu lortu.
Gero bear dan jokabidea
Eurak egingo dabe artu
Gaur onen kontra gabizen danok
Egiten dogu pekatu.

Errazoi gabe baldin badatoz
Indarrez agintariak
Gu orren kontra jarri bearra
Bidezko da Abadiak.
Danok daukagu zaindu bearra
Errian eskubidiak,
Orretarako gertau bear dau
Bear dan lez gaztediak.

Abadea naz, abade legez
Itz egin bearra dogu,
Orretarako filosofi ta
Teolojia badogu.
Egia beti danen gañetik
Ori da gure elburu,
Kristo'n ordezeko egizko artzai
Zuzenak izan naibogu.